

IKASLEAREN GIDA

PSIKOLOGIA JURIDIKOA

2014-2015
Ikasturtea:

**TITULAZIOA: PSIKOLOGIA GRADUA
ZENTROA: PSIKOLOGIA
FAKULTATEA IKASTURTEA:
2014-2015**

IKASLEAREN GIDA

1. IRAKASGAIAREN OINARRIZKO DATUAK

IZENA: PSIKOLOGÍA JURÍDICOA

KODE: 25065 | KURTSO ACADEMIKOA: 2014-2015.

IKASGAIA MOTA= Hautazkoa
(D=Adarraren oinarrizkoa; S=Beste adarren oinarrizkoa; Y=Gradu amaierako proiektua; O=Derrigorrezkoa o P=Hautazkoa)

ECTS kredituak: 4,5 | KURTSO: 3. edo o 4. | LAKU-HILEKOA: 1

Aurre-baldintzak:

Gomendioak:

2. IRAKASKUNTZA-TALDEAREN OINARRIZKO DATUAK

IZENA: IGNACIA ARRUABARRENA MADARIAGA

ZENTROA/SAILA: Psikologia Fakultatea/ Gizarte Psikologia eta Zientzien Portaeraren Metodologia Saila

ARLOA: Gizarte Psikologia

BULEGO ZK.: 2D9.2 | E-MAIL: | TLF:

URL WEB:

IZENA: OSCAR DÍAZ NIETO

ZENTROA/SAILA: Psikologia Fakultatea/ Gizarte Psikologia eta Zientzien Portaeraren Metodologia Saila

ARLOA: Gizarte Psikologia

BULEGO ZK.: 2D8 | E-MAIL : oscar.diazn@ehu.es | TLF: 943018303

URL WEB: <http://www.ehu.es/oscardiaz/index.html>

3. IRAKASGAIAREN KONPETENTZIA ESPEZIFIKO ETA ZEHARKAKOAK

Konpetentzia zk.	Konpetentzia
1	Psikologia juridikoaren funtzioak, aplikazio-eremuak, etorkizun profesionala eta zuzenbidearekin duen harremana ezagutzea.
2	Aditu-ebaluazio psikologikoa egiteko eta hori jendaurrean defendatzeko gai izatea.
3	Psikologia Juridikoaren osagarriak diren alor profesionalak ezagutzea, eta diziplina anitzeko taldeetan lan egiteko gai izatea.
4	Psikologo juridikoak bere aplikazio-eremuan dituen funtzioak eta erantzukizun etikoak ezagutzea.
5	Psikologia juridikoari buruzko dokumentazio-iturriak erabiltzeko gai izatea, eta informazioa eskuratzeko behar diren estrategiak menderatzen direla erakustea.

4. PROGRAMA

4.1. PROGRAMA TEORIKO GARATUA

- 1. Gaia. Botere, Zuzenbide eta Administrazio oinarriak**
(a) Zuzenbidea ulertzeko oinarrizko nozioak, (b) Gizartearen eraketa politikoa, (d) Justizia Administrazioaren egitura, (e) Oinarrizko legislazioa
- 2. Gaia. Psikologia juridikoari sarrera**
(a) Psikologia eta Legearen arteko harremanak, (b) Psikologia juridikoaren antolaketa akademiko eta profesionala, (d) Psikologia juridikoa eta deontologia profesionala, (e) Psikologia juridikoaren egoera profesionala
- 3. Gaia. Familia zuzenbideari aplikaturiko Psikologia**
(a) Familia eta harreman-gatazkak, (b) Auzitegiko esku-hartze psikologikoa familia zuzenbidearen eremuan
- 4. Gaia. Zigor-zuzenbideari aplikaturiko Psikologia**
(a) Akusatuaren ebaluazioa, (b) Biktimaren ebaluazioa, (d) Arrisku balorazioa
- 5. Gaia. Adin gabeko zigor-zuzenbideari aplikaturiko psikologia**
(a) Eredu aldaketa gazte justizia sistemetan, (b) Gazte-delinkuentzian ebaluazio psikologikoa, (d) Jokabide deliktiboaren auresatea
- 6. Gaia. Lekukotasunaren Psikologia**
(a) Lekukoaren psikologia, (b) haurra lekuko bezala
- 7. Gaia. Zinpekoen Epaimahaiaren Psikologia**
(a) Epaimahaien erabakiak, (b) Zinpeko epaimahaia Espainian, (d) Zinpekoekiko pertsuasio-prozesuak
- 8. Gaia. Espetxe psikologia**

(a) Zigortuen ebaluazioa, (b) Delinkuente bortitzen tratamendua

9. Gaia. Biktimologia

(a) Biktimologia eta biktimizazioaren psikologia, (b) Biktimizazioari buruzko teoriak, (d) Biktimizazioaren ondorioak, (e) esku-hartzea biktimekin, (f) familiako indarkeria

10. Gaia. Bitartekotza

(a) Bitartekotza eta Psikologia juridikoa, (b) Familia bitartekotza, (d) Zigor arloko bitartekotza

1.-6. arteko gaien irakaskuntza magistrala izango da. Aurretik, ikasleek irakasleak esandako zenbait irakurketa landu behar izango dituzte eta bakoitzaren inguruko fitxa entregatu behar izango dute.

7.-10. arteko gaien irakaskuntza mintegi-irakaskuntza izango da. Aurretik, eta taldetxoka, ikasleek gai baten inguruko informazioa bilduko dute eta ahozko aurkezpena landuko dute. Irakasleak jarduera gainbegiratuko du.

4.2. PROGRAMA PRAKTIKOA

1. praktika

Ordenagailu praktika. Psikologia juridiko eta gradu-ondoko formazioaren inguruko informazioa ezagupen-iturriak ezagutu. 1. eta 5. konpetentziak lantzekoa da.

2., 3. eta 4. praktika:

3., 4., 5. eta 6. gaiei loturik. Irakasleak proposatutako kasuen inguruko psikologiaren esku-hartze azterketa: kasuaren espediente/aurrekarien azterketa, lanaren planifikazioa, txostenaren elaborazioa eta ahozko bistan aurkezpen eta defentsa. Rol-jokoa barne. 2., 3., 4. eta 5. konpetentziak lantzekoa da.

5. praktika:

Landa-lana. Epaitegi baten bisita, epaiketa ikusteko eta ondoren horren inguruko txostentxo egin, irakasleak emandako gidoia jarraituz. 1., 2., eta 3. konpetentziak lantzekoa da.

5. IRAKASGAIAREN PLANGINTZAREN KRONOGRAMA

Astea	D.L.	Datak	CM /EM (24 o.)	PA/IP (13 o.)	PO/OP (2 o.)	TA (0 o.)	S/M (3 h.)	PCA/LNP (3 o.)	Ordu ez p. (67.5o.)	Partzial	Entregatzekoa	Guztira
1	5	15/09 /07 15/09/17	3									
2	5	15/09/14 15/09/18	3									
3	5	15/09/21 15/09/27	3									
4	5	15/09/28 15/10/02		3								
5	5	15/10/05 15/10/09		3								
6	5	15/10/12 15/10/16		3								
7	4	15/10/19 15/10/23	1		2					X		
8	4	15/10/26 15/11/30	3									
9	5	15/11/02	3									

		15/11/06										
10	5	15/11/09 15/11/13	3									
11	5	15/11/16 15/11/20	2	1								
12	5	15/11/23 15/11/27	3									
13	3	15/11/30 15/12/04		3								
14	5	15/12/08 15/12/11								X		
15	5	15/12/14 15/12/18					3					
Guztira			24	13	2		3	3				

Cronograma, behin behinekoa da, aldaketa txikiak gerta daitezke irakaskuntzan zehar

Etsamina deialdiari uko egiteko modua: IRAKASGAI HONETAN, ASKI IZANGO DA ETSAMINARA EZ AGERTZEA, DEIALDIARI UKO EGITEKO.

6. EBALUAZIOA (ALDERDI TEORIKOA ETA PRAKTIKOA)

A. Aukera: Eten gabeko ebaluazioa

Osagaiak:

1. Irakasgaiaren zein derrigorrezko irakurketetan landutako edukien inguruko azterketa. Bi azterketa partzialak egingo dira (notaren %55a).
2. Irakurketen inguruko fitxen aurkeztea (derrigorrezkoak zein luzatzekoak), 1-6 arteko gaiak. (notaren %15a).
3. 7-10 gaiei buruzko lana aurkeztea (notaren %15a).
4. Praktiketarako bertaratze eta parte-hartzea, gaiak, 1, 2, 3 eta 4. (notaren %10a)
5. 5. Praktikaren inguruko txosten egin eta aurkeztu (notaren %5a).

Irakasgaiaren nota aurreko kalifikazioen geiketa izango da, azterketan (eduki teoriko zein derrigorrezko irakurketak) 5 puntu ateraz gero. Lehenengo deialdian ikasleak ez badu gainditzen, gainontzeko jardueretan lortutako puntuazioa gordeko da bigarren deialdirako. Gainditzeko duen zatia baino ez da azterketa-gaia izango. Lortutako puntuazioa ez da gordeko beste ikasturtetarako.

B. Aukera: Azken ebaluazioa

Idatzizko azterketa izango da, irakasgaiaren eduki teoriko zein praktikoen inguruan (notaren %100a) Azterketan irakasgaiaren eduki teoriko, irakurketak (derrigorrezkoak eta luzatzekoak) eta azterketa praktikoa sartuko dira. Test galderak edo/eta garapen laburreko galdera zabalak izango ditu. Azterketa garai ofizialean egingo da.

7. DOKUMENTAZIÓA/BIBLIOGRAFIA

1. Gaia.

- ✓ Eusko Jaurlaritza. *Gizartearen eraketa politikoa*.
<http://www.hiru.com/ciencias-sociales/la-organizacion-politica-de-la-sociedad>
- ✓ Eusko Jaurlaritza. *Justizia Administrazioa Euskadin*.
http://www.justizia.net/jnet_texto_fa/zein-dira-organo-judizialak
- Font Barrot, A. (2009) Mapa del derecho positivo. A. Font Barrot eta J. L. Pérez Triviño: *El Derecho para no juristas. Una guía para entender el sistema jurídico*. Barcelona, Deusto.
- Font Barrot, A. eta Pérez Triviño, J. L. (2009) Organización del Estado y Derechos Fundamentales. A. Font Barrot eta J. L. Pérez Triviño: *El Derecho para no juristas. Una guía para entender el sistema jurídico*. Barcelona, Deusto
- Pérez Triviño, J. L. (2009) Estructura y fines del Derecho. A. Font Barrot y J. L. Pérez Triviño: *El Derecho para no juristas. Una guía para entender el sistema jurídico*. Barcelona, Deusto.
- *Ley Orgánica 6/1985, de 1 de julio, del Poder Judicial*. Libro I. Títulos I y II.

2. Gaia.

- ✓ Colegio Oficial de Psicólogos. (1998) *Psicología jurídica. Perfiles Profesionales del Psicólogo*. Madrid. <http://www.cop.es/perfiles/contenido/juridica.htm>
- ✓ Garrido, E. (1994) *Relaciones entre la Psicología y la Ley*. J. Sobral, R. Arce eta A. Prieto: *Manual de Psicología jurídica*. Barcelona, Paidós.
- Santolaya, F., Berdullas, M., eta Fernández, J. R. (2002) *La década 1989-1998 en la psicología española: análisis del desarrollo de la psicología profesional en España. Papeles del Psicólogo*, 82, 65-82.
<http://www.papelesdelpsicologo.es/vernumero.asp?id=890>
- Colegio Oficial de Psicólogos de Madrid (2011) *Ética y Deontología en la práctica psicológica*. 4, 5.3, 5.4, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 6.2, 9, 10 eta 11. atalak

3. Gaia.

- ✓ Colegio Oficial de Psicólogos de Madrid (2009) *Guía de buenas prácticas para la elaboración de informes psicológicos periciales sobre custodia y régimen de visitas de menores*
<http://www.copmadrid.es/webcopm/recursos/guiadebuenaspracticassA4.pmd.pdf>
- ✓ Ramírez, M. (2004). *Áreas tradicionales de evaluación psicológica: justificación teórica y/o empírica. Cuando los padres se separan. Alternativas de custodia para los hijos [Guía práctica]*. Madrid, Biblioteca Nueva.
- ✓ Ramírez, M. (2004). *Criterios de decisión: evolución y actualidad. Cuando los padres se separan. Alternativas de custodia para los hijos [Guía práctica]*. Madrid, Biblioteca Nueva.
- ✓ Ramírez, M. (2004). *Metodología e instrumentos de evaluación al uso. Cuando los padres se separan. Alternativas de custodia para los hijos [Guía práctica]*. Madrid, Biblioteca Nueva.
- ✓ Ramírez, M. (2004). *Cuestiones prácticas y éticas. Cuando los padres se separan. Alternativas de custodia para los hijos [Guía práctica]*. Madrid, Biblioteca Nueva.
- *Código Civil*. Libro Primero. Título IV. Capítulo IX. Título VII. Capítulos I, IV y V.
http://noticias.juridicas.com/base_datos/Privado/cc.html
- *Ley Orgánica, 1/2000, de 7 de enero, de Enjuiciamiento Civil*. Libro I. Título IV. Capítulo VI. Libro II. Título I. Capítulo VI. Sección V. Libro IV. Título I. Capítulo IV. Capítulo V.
http://noticias.juridicas.com/base_datos/Privado/l1-2000.html

4. Gaia.

- ✓ Fernández-Ballesteros, E. G. (2006) *La psicología criminal en la práctica pericial forense*. En M. A. Soria y D. Saiz. *Psicología criminal*. Madrid, Pearson
- *Ley Orgánica, 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal*. Libro I. Título I. Capítulo II. Capítulo III. Capítulo IV.
http://noticias.juridicas.com/base_datos/Penal/lo10-1995.html
- *Ley de Enjuiciamiento Criminal*. Libro II. Título V. Capítulo V. Capítulo VII. Libro III. Título III. Capítulo III. Sección II. Sección III. Sección V.
http://noticias.juridicas.com/base_datos/Penal/lecr.html
- Colegio Oficial de Psicólogos de Madrid (2012) *Guía de buenas prácticas para la evaluación psicológica forense del riesgo de violencia contra la mujer en las relaciones de pareja (VCMP)*. Madrid.
<http://www.infocoponline.es/pdf/070612GUIAVIOLENCIA.pdf>

5. Gaia.

- ✓ Garrido, V., López E., Silva T., López, M. J. y Molina, P. (2006) *La predicción de la conducta delictiva en el marco de la ley penal del menor. El modelo de la competencia social de la Ley de Menores. Cómo predecir y evaluar para la intervención educativa*. Valencia, Tirant lo Blanch

- ✓ Tejedor, A. (2001) La evaluación psicológica de la delincuencia juvenil. En F. Jimenez: *Evaluación psicológica forense*. Salamanca, Amarú.
- Garrido, V., López E., Silva T., López, M. J. y Molina, P. (2006) Del modelo de asistencialista al modelo de la competencia social: hacia un sistema de justicia juvenil riguroso. *El modelo de la competencia social de la Ley de Menores. Cómo predecir y evaluar para la intervención educativa*. Valencia, Tirant lo Blanch
- Garrido, V., López E., Silva T., López, M. J. y Molina, P. (2006) La Psicopatía juvenil. *El modelo de la competencia social de la Ley de Menores. Cómo predecir y evaluar para la intervención educativa*. Valencia, Tirant lo Blanch.

6. Gaia.

- ✓ Juárez, J. R. (2006) El menor como testigo: fundamentos y técnicas. M. A. Soria y D. Sáiz: *Psicología criminal*. Madrid, Pearson
- ✓ Saiz, D., Baqués, J. y Saiz, M. (2006) Psicología del testigo: conceptos fundamentales. En M. A. Soria y D. Sáiz: *Psicología criminal*. Madrid, Pearson

7. Gaia.

- Soria, M. A. (2006) Decisiones judiciales: la selección y toma de decisiones en los jurados. En M. A. Soria y D. Sáiz: *Psicología criminal*. Madrid, Pearson

8. Gaia.

- Soria, M. A. (2006) La psicología penitenciaria: evaluación de penados y tratamiento de delincuentes violentos. En M. A. Soria y D. Sáiz: *Psicología criminal*. Madrid, Pearson

9. Gaia.

- Soria, M. A. (2007) Psicología de la victimización criminal. En M.A. Soria: *Manual de Psicología jurídica e investigación criminal*. Madrid, Pirámide

10. Gaia.

- Bolaños, I. (2008) La mediación familiar: una forma diferente de entender la justicia. *Hijos alineados y padres alienados. Mediación familiar en rupturas conflictivas*. Madrid, Editorial Reus.
- Bolaños, I. (2008) Mediación familiar en contextos judicializados. *Hijos alineados y padres alienados. Mediación familiar en rupturas conflictivas*. Madrid, Editorial Reus.
- Fons G. (2007) La mediación en psicología jurídica. En M. A. Soria: *Manual de Psicología jurídica e investigación criminal*. Madrid, Pirámide
- Guillamart, A. (2006) La mediación penal. En M. A. Soria y D. Sáiz: *Psicología criminal*. Madrid, Pearson

Hurrengo ikurra (✓) daramaten irakurketek derrigorrezkoak dira. Gainontzekoak luzatzekoak dira

8. TUTORETZA ORDUTEGIAK

Tutoretza ordutegiak hurrengo tresna birtualen esku daude:

- GAUR
- eGela gela-birtuala
- Bulegoaren atean